

Programului National de Dezvoltare Rurala (PNDR)

Submasura 4.1 A Investitii in exploatarea pomicole

Versiunea Mai 2016 - Varianta Consolidata

Obiectivele masurii

- creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatarea pomicole;
- creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivelul fermei și a comercializării directe a produselor obținute;
- dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie

Beneficiari eligibili

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin aceasta sub-măsura sunt:

- **Fermierii** definiți ca fiind **persoane fizice sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic** pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatarea se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Categoriile de solicitanți eligibili, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoana fizică autorizată;**
- **Intreprindere individuală;**
- **Intreprindere familială;**
- **Societate în nume colectiv – SNC;**
- **Societate în comandită simplă – SCS;**
- **Societate pe acțiuni – SA;**
- **Societate în comandită pe acțiuni – SCA;**
- **Societate cu răspundere limitată – SRL;**
- **Societate comercială cu capital privat;**
- **Institutele de cercetare – dezvoltare, stațiunile și unitățile de cercetare-dezvoltare și didactice pomicole cu personalitate juridică, de drept public sau privat;**
- **Societate agricolă;**
- **Societate cooperativă agricolă;**
- **Cooperativă agricolă;**
- **Grup de producători;**
- **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor.**

Atentie !

- **Grupurile de Producatori care activeaza in sectorul legume-fructe, recunoscute preliminar de catre MADR si Organizatiile de producatori nu sunt eligibile pentru finantare prin PNDR (Pilonul II), deoarece sunt finantate din FEAGA (Pilonul I).**
- Membrii acestor forme asociative pot fi solicitanti eligibili.

Nu sunt eligibili:

- **solicitantii/ beneficiarii inregistrati in Registrul debitorilor AFIR**, atat pentru Programul SAPARD, cat si pentru FEADR, pana la achitarea integrala a datoriei fata de AFIR, inclusiv a dobanzilor si majorarilor de intarziere;
- **beneficiarii care au contracte de finantare pentru proiecte nerealizate** incetate din proprie initiativa, dupa incasarea avansului sau cel putin a unei cereri de plata, pentru 1 an de la data rezilierii si beneficiarii care au contracte de finantare incetate pentru nerespectarea obligatiilor contractuale din initiativa AFIR, pentru 1 an de la data rezilierii, pentru ambele situatii sub conditia stingerii debitelor;
- **beneficiarii Programului SAPARD sau ai cofinantarii FEADR**, care se afla in situatii litigioase cu AFIR, pana la pronuntarea definitiva a instantei de judecata in litigiul dedus judecatii;
- **solicitantii care s-au angajat prin declaratie la depunerea cererii de finantare** ca vor depune dovada cofinantarii la contractare sau ca vor depune proiectul tehnic si nu prezinta documentele la data prevazuta in notificare, nu vor mai putea accesa programul timp de 1 an de la notificare;
- **solicitantii care depun mai multe proiecte, in aceeasi sesiune si/sau sesiuni diferite**, in cadrul aceleiasi sub-masuri :
  - a) **pentru acelasi tip de investitii** daca valorile publice insumate aferente proiectului/proiectelor in curs de implementare si a proiectului/proiectelor depuse depasesc limita stabilita in fisa submasurii aferenta;
  - b) pentru tipuri de investitii diferite, daca valorile publice insumate aferente proiectului/proiectelor in curs de implementare si a proiectului/proiectelor depuse depasesc limita stabilita in fisa submasurii aferenta investitiei pentru care valoarea publica e cea mai mare.
- **Beneficiarii contractelor/deciziilor de finantare aferente masurilor 112, 411-112, 141, 411-141, 411-141, 411-112**, aflate in implementare si finantate prin PNDR 2007 – 2013 precum si cei ai sM6.1, sM 6.2 si sM6.3, pana la acordarea celei de-a doua transe de plata din cadrul PNDR 2014-2020 pentru sM4.1, sM4.1a, sM4.2 "Investitii pentru procesarea/marketingul produselor agricole", denumita in continuare sM4.2.a si sM6.4 "Sprijin pentru investitii in creare si dezvoltare de activitati neagricole" finantate prin denumita in continuare sM4.2, 4.2a "Investitii in procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol", PNDR 2014-2020.

Conditii minime de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa se incadreze in categoria beneficiarilor eligibili.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin submăsură:

- investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole și modernizarea parcului de masini și utilaje agricole;
  - investiții în înființarea și modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
  - înființarea și modernizarea unităților de procesare la nivelul fermelor și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;
  - investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
  - investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau forestieră, atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
  - înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
  - **investiții** în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. nr. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării;
  - investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. nr. 1305/2013;
- Solicitantul trebuie sa demonstreze capacitatea de asigurare a cofinantarii investitiei.
  - Viabilitatea economica a investitiei trebuie sa fie demonstrata in baza documentatiei tehnico-economice, astfel:
    - **rezultatul din exploatare** din bilantul precedent anului depunerii proiectului sa fie pozitiv/ veniturile sa fie cel putin egale cu cheltuielile in cazul persoanelor fizice autorizate, intreprinderilor individuale si intreprinderilor familiale;
    - **indicatorii economico-financiari** din cadrul sectiunii economice sa se incadreze in limitele mentionate, incepand cu al doilea an de la data finalizarii investitiei.
  - Investitia va respecta cerintele privind conformarea cu standarde impuse de legislatia nationala si europeana, inclusiv pe cele cu privire la efectele asupra mediului.
  - Investitia trebuie realizata doar in unitatile teritorial administrative prezente in Anexa din Cadrul National de Implementare si trebuie sa respecte zonarea speciilor, exceptand cultura de capsuni in sere si solariisi pepinierele.

Atentie!

Nu se aplica in cazul pepinierelor si investitiilor destinate culturii de capsuni in spatii protejate (sere si solarii), acestea putand fi realizate pe intreg teritoriul national.

În spații protejate (sere și solarii) este eligibilă doar cultura căpșunului.

În cadrul acestei submăsuri sunt eligibile proiectele implementate în UAT-urile care:

- i) au nota de favorabilitate naturală ≥ 2.40 .
- ii) au nota de favorabilitate naturală $< 2,40$, dar au nota de favorabilitate potențată ≥ 2.40 . Aceste proiecte sunt eligibile dacă prin proiect se prevede și sistem de irigații pentru toată suprafața înființată/ în reconversie.

În acest caz, proiectele care nu prevăd înființare și reconversie plantații pomicole sunt eligibile doar dacă:

- a) plantațiile pomicole deținute de beneficiar (în proprietate sau folosință) sunt irigate; sau/și
- b) prin proiect se prevede și sistem de irigații pentru suprafețele respective.

Sistemele de irigații trebuie să fie funcționale și să fie conectate la o sursă de apă ce poate asigura debitul necesar suprafețelor pomicole.

- iii) au nota de favorabilitate potențată $< 2,40$.

- In cazul infiintarii si/sau reconversiei solicitantul trebuie sa utilizeze doar material fructifer din categoria biologica certificat sau dintr-o categorie superioara.
- In cazul pepinierelor, solicitantul se angajeaza ca materialul rezultat va fi material fructifer sau de inmultire din categoria biologica certificat sau dintr-o categorie superioara.
- Solicitantii au obligatia ca in pepinierele pomicole sa produca material de plantare fructifer inclus in sortimentul aprobat prin Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultura din Romania si prin Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regasesc in cataloagele producatorilor comerciali de material de plantare fructifer.
- Pentru producerea materialului de plantare fructifer se vor folosi urmatoarele categorii de material de inmultire :
  - portaltolii obtinuti pe cale generativa din samburi si seminte, proveniti din plantatii semincere autorizate;
  - portaltolii obtinuti pe cale vegetativa (clone) din plantatii mama de butasi, marcotiere autorizate sau din culturi de meristeme;
  - altoi, prelevat sub forma de ramuri sau muguri, din plantatii mama autorizate.
  - arbusti fructiferi obtinuti pe cale vegetativa din drajoniere, stoloniere, plantatii mama de butasi, marcotiere, culturi de meristeme.
- Materialul de inmultire reprezinta o cheltuiala eligibila doar pentru prima infiintare a pepinierii. Acelasi solicitant poate depune mai multe proiecte pentru infiintare pepiniera doar in conditiile in care acestea reprezinta o extindere a suprafetei infiintate prin proiectele anterioare. Beneficiarul trebuie sa mentina pe toata perioada de monitorizare suprafetele infiintate prin proiect nu doar un ciclu de productie.
- Nu este obligatorie comasarea suprafetelor realizate prin mai multe proiecte.

Exploatarea trebuie sa respecte dimensiunile economice viabile, astfel:

- in cazul investitiilor care presupun reconversie si/sau infiintare plantatii pomicole sau producerea de material de inmultire si/sau material de plantare fructifer, **dimensiunea economica a exploatarei agricole** trebuie sa fie de minimum 8.000 euro SO;
- in cazul investitiilor simple (care nu presupun reconversie si/sau infiintare plantatii pomicole sau producerea de material de inmultire si/sau material de plantare fructifer), **dimensiunea minima a suprafetelor pomicole, inclusiv pepiniere pomicole, detinute** in proprietate sau folosinta de o exploatare agricola trebuie sa fie de minimum 8.000 euro SO;

Dimensiunea economica a exploatarei agricole se calculeaza conform tabelului privind Stabilirea categoriei de ferma din cadrul Cererii de Finantare — dupa cum urmeaza:

- a) în cazul proiectelor care prevăd modernizarea exploatașilor, dimensiunea economică se va calcula pe baza înregistrărilor, de la APIA/ ANSVSA /Registrul Agricol, din anul depunerii Cererii de Finanțare. Pentru calculul dimensiunii economice a exploatașii vor fi avute în vedere toate înregistrările din registrele APIA și ANSVSA (capete animale și culturi vegetale) și nu doar plantațiile pomicole. Se va avea în vedere ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilita conform legislatiei nationale și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatașiei de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare.
- b) în cazul investițiilor propuse de un solicitant care desfășoară pentru prima dată o activitate agricolă (solicitantul este înscris cu exploatașia agricolă la APIA / ANSVSA de mai puțin de un an de zile), se va calcula dimensiunea economică a exploatașiei ca urmare a realizării investiției, așa cum este prevăzută în documentația tehnico-economică depusă.c) în cazul proiectelor depuse de formele asociative se vor însuma dimensiunile economice ale exploatașilor membrilor (membrii pot avea exploatașii cu o dimensiune economica mai mica de 8000 euro SO), caz în care formele asociative vor depune documente justificative în acest sens.

Atenție! Indiferent dacă proiectul vizează modernizarea exploatașiei agricole sau desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole, toți solicitanții se vor înscrie la APIA cu terenul agricol din cadrul exploatașiei, înainte de depunerea cererii de finanțare.

Atenție!

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatașiei agricole pe toată perioada de implementare. Este permisă o marjă de maximum 15% în privința fluctuației dimensiunii economice, dar fără diminuarea suprafeței agricole utilizate (SAU).

Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatașiei agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condiția de eligibilitate.

Suprafata infiintata/replantata prevazuta prin proiect trebuie sa fie echivalenta cu minimum:

- 7000 euro SO in cazul culturii de capsuni in camp si in spatii protejate (aproximativ 1 ha pentru capsuni in camp si 0.19 ha pentru cultura de capsuni in spatii protejate);
- 6000 euro SO in cazul producerii de material de inmultire si material de plantare fructifer (aproximativ 0.9 ha);

- 3000 euro SO pentru toate celelalte specii si sisteme de cultura (aproximativ 0.9 – 1.1 ha, in functie de specie). in acest caz peste 50% din suprafata infiintata trebuie sa fie ocupata de o singura specie.

Infiintarea plantatiei de capsuni reprezinta o cheltuiala eligibila doar pentru prima infiintare a acesteia. Acelasi solicitant poate depune mai multe proiecte pentru infiintare plantatie doar in conditiile in care acestea reprezinta o extindere a suprafetei infiintate prin proiectele anterioare. Beneficiarul trebuie sa mentina pe toata perioada de monitorizare suprafetele infiintate prin proiect nu doar un ciclu de productie.

Contribuția în natură este eligibilă doar dacă sunt respectate condițiile prezente în articolul 69 (1) al Reg. nr. 1303/2013.

Se verifica in studiul de fezabilitate daca solicitantul si-a prevazut contributi in natura sub forma lucrarilor efectuate in regie proprie sau a materialului de inmultire si/plantare fructifer propriu, care vor fi evaluate pe baza valorilor contributiei in natura, furnizate de catre ICDP Maracineni. Valorile contributiei in natura, calculate pe baza costurilor standard se regasesc in cererea de finantare atasata acestui ghid si in fisa submasurii in sectiunea „Sume aplicabile si rate de sprijin”.

Din contributia privata a solicitantului se va scadea valoarea contributiei in natura, iar inainte de semnarea contractului, se va demonstra capacitatea de cofinantare.

Atentie! Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard si contributiei in natura doar pentru operatiunile detaliate in fisa submasurii, sectiunea sume aplicabile si rate de sprijin, prezente si in cererea de finantare atasata acestui ghid. Costurile eligibile per ha/planta se vor incadra in plafoanele costurilor standard si contributiei in natura furnizate de catre ICDP Maracineni, prezente in cererea de finantare si in fisa submasurii in sectiunea „Sume (aplicabile) si rate de sprijin”.

Daca investitia nu respecta specificatiile prevazute in Anexa 9 a prezentului ghid, sprijinul nu poate fi acordat sub forma costurilor standard (de exemplu: proiectele care prevad cheltuieli cu sistem de sustinere clasic, ce nu poate fi utilizat pentru instalarea sistemelor de protectie antigrindina si antiplouaie). In acest caz, rezonabilitatea preturilor este asigurata, dupa caz, prin:

- respectarea limitelor de preturi din baza de date a AFIR;
- prezentarea a doua oferte pentru bunuri si servicii a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro si o oferta pentru bunuri si servicii a caror valoare este mai mica de 15.000 Euro.

Atentie! A nu se confunda costurile standard si contributia in natura cu preturile de referinta (maximale).

Astfel, in cazul operatiunilor pentru care sprijinul se acorda in baza costurilor standard si contributiei in natura, valoarea cheltuielilor eligibile este egala cu suma valorilor pentru fiecare operatiune in parte, prezente in fisa submasurii, indiferent daca pretul efectiv de achizitie este mai mic sau mai mare decat valorile costurilor standard si contributiei in natura din fisa submasurii. ,

In toate cazurile in care proiectul de investitii prevede si investitii in sisteme/echipamente de irigatii la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar daca

sunt respectate conditiile mentionate in sectiunea IIAlte aspecte relevante pentru intelegerea masurii.II

Sectiunea „**Alte aspecte relevante pentru intelegerea masurii**” se regaseste in continutul fisei tehnice a masurii 4, iar conditiile aplicabile investitiilor eligibile in sisteme/echipamente de irigatii la nivel de ferma conform acestei sectiuni sunt:

- investitia este in conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apa pentru suprafetele vizate si cu programul relevant de masuri, daca este cazul;
- investitia prevede contorizarea apei;

I. In plus:

Pentru imbunatatirea/modernizarea unei instalatii de irigare existente, daca **corpul de apa subterana sau de suprafata este satisfactor respectiv, in stare buna**, conform avizului autoritatii competente, investitia propusa este evaluata ex-ante ca oferind potentiale economii de apa cu valoare minima de 5% in conformitate cu parametrii tehnici ai instalatiei existente;

Pentru investitii care duc la o crestere a suprafetelor irigate, investitia este eligibila daca:

- analiza de mediu, realizata sau aprobata de autoritatea competenta arata ca nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investitiei. Aceasta analiza se poate referi atat la exploatatii individuale cat si la un grup de exploatatii;
- **corpul de apa subterana sau de suprafata este satisfactor respectiv, in stare buna**, conform avizului autoritatii competente (detine aprobarea Administratiei Nationale „Apele Romane” prin structurile sale teritoriale).

In cazul procesarii la nivelul fermei atat materia prima procesata cat si rezultatul procesarii trebuie sa fie incluse in Anexa I la TFUE. In cazul comercializarii, vor fi sprijinite doar produse incluse in Anexa I la TFUE.

Investitiile in procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar impreuna cu investitiile in modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea productiei agricole primare), ca si componenta secundara, in scopul adaugarii de plus valoare la nivel de ferma;

Atentie! Proiectele care vizeaza si investitii de prelucrare/comercializare produse agricole, vor contine, ca si componenta majoritara, investitii in productia agricola primara (>50% din valoarea eligibila a proiectului).

Investitiile care vizeaza depozitarea productiei agricole la nivelul exploatatilor si conditionarea acestora sunt considerate a fi aferente productiei agricole primare.

- ☑ **Investitiile in infiintarea si/sau modernizarea instalatiilor pentru irigatii si in producerea energiei din surse regenerabile in cadrul fermei sunt eligibile cu conditia ca acestea sa reprezinte o componenta secundara (<50% din valoarea eligibila a proiectului) intr-un proiect ce are ca scop modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea productiei agricole primare).**
- ☑ **Investitiile in instalatii al caror scop principal este producerea de energie electrica, prin utilizarea biomasei, trebuie sa respecte prevederile art. 13 (d) din Reg. nr. 807/2014 si prin demonstrarea utilizarii unui procent minim de energie termica de 10%;**

Atentie! Biomasa poate fi rezultata din activitatea agricola si/sau forestiera, atat din ferma proprie cat si din afara fermei, iar energia rezultata trebuie sa fie utilizata pentru consum propriu.

- ☑ **Solicitantul va demonstra ca profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depaseste de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.**
- ☑ **Investitiile necesare adaptarii la standardele UE, aplicabile productiei agricole realizate de tinerii fermieri care se instaleaza pentru prima data intr-o exploatare agricola se vor realiza in termen de maxim 24 de luni de la data instalarii (conform art. 17, alin. 5 din R(UE) nr. 1305/2013).**

Cheltuieli eligibile

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarei liste indicative a **cheltuielilor eligibile**:

- ✚ reconversia plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină, îngheț, caniculă și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor, -
- ✚ înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină, îngheț, caniculă și ploaie,
- ✚ înființarea și modernizarea pepinierelor pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antigrindină etc.;
- ✚ înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației, inclusiv unități de

procesare mobile, containere frigorifice refrigerare, containere frigorifice congelare cu camera preracire, grup containere conditionare.

Atentie!

Peste 70% din produsele depozitate, condiționate, procesate trebuie să provină din exploatarea proprie. Astfel, pot fi depozitate, condiționate, procesate și produse din sectorul pomicol ce nu provin din exploatarea proprie.

În cazul produselor obținute în urma procesării, materia primă de bază (majoritară) trebuie să provină din sectorul pomicol.

Este permisă și depozitarea, condiționarea produselor (materie primă) care nu provin din sectorul pomicol dacă acestea sunt destinate procesării în exploatarea proprie ca materie primă secundară și dacă sunt respectate condițiile de mai sus.

- sisteme audio/video de supraveghere, monitorizare și control a plantației și a fluxurilor tehnologice din exploatarea pomicolă, sisteme de iluminat perimetral al plantației pomicole și/sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatarei pomicole, stație meteo aferentă plantației pomicole;
- achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/utilaje și echipamente noi, inclusiv echipamente de irigații la nivelul exploatareilor, remorci agricole/tehnologice, în limita valorii de piață a bunului respectiv.

Atenție! Este considerată cheltuielă eligibilă doar achiziționarea prin leasing financiar.

Pentru evitarea declarării neeligibilității utilajelor agricole se va ține cont de *Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR.*

- ✚ achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, în scopul comercializării produselor în cadrul lanțurilor scurte, respectiv:
  - Autoizoterme (cu frig sau fără)
  - Rulote și autorulote alimentare

Aceste mijloace de transport pot fi utilizate după caz, pentru transportul materiei prime, comercializarea produselor agricole primare, a produselor condiționate și/sau procesate, cu condiția respectării definiției lanțului scurt.

Intensitatea sprijinului aplicabilă acestor mijloace de transport este cea aferentă submăsurii 4.2a (50%).

- ✚ amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatarei și alte activități de marketing (autorulote, dozatoare (automate) de sucuri naturale și alte produse din sectorul pomicol).
- ✚ înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, etichetarea - crearea conceptului, crearea marcă înregistrată/brand);

Înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, crearea mărcă înregistrată/brand și etichetarea - crearea conceptului se va face în limita a 5 % din valoarea eligibilă a proiectului, dar nu mai mult de 30 000 de euro.

Aceste cheltuieli sunt încadrate în componenta de comercializare.

- ✚ investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, anveloparea clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
- ✚ împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția și drumuri de exploatare (în cadrul fermei);
- ✚ completarea golurilor cu puieți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare);
Procentul de puieți înlocuiți va fi prevăzut în proiectul de plantare (înființare și/sau reconversie) avizat de un institut pomicol sau de o stațiune pomicolă din zonă, însă nu poate depăși 5%. Dacă proiectul prevede un procent mai mare decât cel menționat anterior, diferența este considerată cheltuială neeligibilă.
- ✚ conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din Reg. 1305/2013;
- ✚ achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

Atenție!

Mijloacele de transport menționate anterior pot fi achiziționate doar în cadrul lanțului scurt

Atenție! Cheltuielile necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole în cadrul SM 4.1a, efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare, dar după depunerea cererii de finanțare sunt eligibile și pot fi decontate după contractare. **Aceste cheltuieli vor fi realizate în conformitate cu studiul de fezabilitate/ proiectul de plantare depus și nu pot fi decontate dacă proiectul nu este contractat.**

Cheltuielile eligibile înainte de semnarea contractului de finanțare, dar după depunerea cererii de finanțare, sunt doar cele pentru care sprijinul se va acorda în baza costurilor standard simplificate și a contribuției în natură, prezente în fișa submasurii și în cererea de finanțare.

- ✚ **Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului** sunt eligibile dacă respecta prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc următoarele condiții:
  - ✚ a) sunt prevăzute sau rezulta din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezulta din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
  - ✚ b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu,
- ✚ studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmit în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

- + c) sunt necesare in procesul de achizitii publice pentru activitatile eligibile ale operatiunii;
- + d) sunt aferente activitatilor de coordonare si supervizare a executiei si receptiei lucrarilor de constructii - montaj.

- + **Cheltuielile de consultanta si pentru managementul proiectului** sunt eligibile daca respecta conditiile anterior mentionate si se deconteaza proportional cu valoarea fiecărei transe de plata aferente proiectului. Exceptie fac cheltuielile de consultanta pentru intocmirea dosarului cererii de finantare se pot deconta integral in cadrul primei transe de plata.
- + Costurile generale ale proiectului trebuie sa se incadreze in maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevad constructii - montaj si in limita a 5% pentru proiectele care prevad investitii in achizitii simple.

Cheltuieli neeligibile

- + achiziția de clădiri;
- + construcția și modernizarea locuinței;
- + achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- + obținerea de băuturi alcoolice.

Cheltuielile neeligibile sunt:

- + cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”; cheltuielile generate de investiții care nu se adresează speciilor pomicele eligibile prin STP cu excepția celor destinate colectării, depozitării, condiționării și procesării, produselor care nu provin din sectorul pomicol dacă acestea sunt destinate procesării în unitatea proprie ca materie primă secundară.
- + Pot fi eligibile investiții ce vizează colectarea, depozitarea, condiționarea produselor (materie primă) care nu provin din sectorul pomicol dacă acestea sunt destinate procesării în unitatea proprie ca materie primă secundară, iar componenta investițională majoritară din proiect vizează sectorul pomicol.

Specii eligibile pentru sprijin prin subprogramul tematic pomicol

Specia		
A. Pomi fructiferi		
Măr	Păr	Gutui
Prun	Cireș	Vișin
Cais	Piersic	Nectarin
Nuc	Migdal	Alun
Castan		
B. Arbuști fructiferi		
Coacăz negru	Coacăz roșu	Coacăz alb

Agriș	Zmeur de grădină	Afin de cultură
Mur de grădină, Mur cu ghimpi sau fară	Măceș	Soc negru
Trandafir pentru petale	Lonicera caerulea	Corn
Cătină	Scorușul negru (aronia)	
C. Căpșun		

- ✚ cheltuielile cu întreținerea plantațiilor;
- ✚ cheltuielile cu achiziția de cap tractor;
- ✚ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția, costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare și cu excepția cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole în cadrul sM 4.1a care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60 (2) din R 1305/2013;
- ✚ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

- dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- achiziționarea de terenuri neconstruite și construite
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Valoarea maxima a fondurilor nerambursabile

Prin Submăsura 4.1a se acordă fonduri nerambursabile în proporție de 50% până la maximum 90%, astfel:

1. FERME MICI, MEDII ȘI OBȚINERE DE MATERIAL DE ÎNMULȚIRE ȘI MATERIAL DE PLANTARE FRUCTIFER

❖ **Ferme mici 8.000-11.999 SO** Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **100.000 €** pentru achiziții simple;
- **300.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.)
- **450.000 €** pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție**, procesare, comercializare)

❖ **Ferme medii 12.000- 250.000 SO**

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **200.000 €** pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- **600.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.)

❖ **Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer**

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **600.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

Atentie! În acest caz proiectul trebuie să fie destinat exclusiv obținerii de material de înmulțire și/sau material de plantare fructifer.

În cazul fermelor mici, medii și pentru obținerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu **20** de puncte procentuale, doar pentru activitatea de producție, însă rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%**, pentru:

a) **Investiții realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani**, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 din R 1305/2013 sau care s-au instalat în ultimii cinci ani anterior solicitării sprijinului, conform Anexa II a R. 1305/2013)***.

***In contextul acestui capitol privind valoarea maximă a fondurilor nerambursabile, sunt considerați tineri fermieri:

Fermieri cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare care detin competente și calificări adecvate de minimum 8 clase plus calificare, după caz, în conformitate cu obiectivele vizate prin proiect sau cei care s-au stabilit pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șefi ai respectivei exploatare în ultimii cinci ani anteriori cererii de sprijin (se va verifica în ONRC dacă persoana fizică tânăr fermier **a mai condus o formă de organizare juridică cu activitate agricolă** - în sensul că este șef de exploatare, fapt dovedit prin deținerea acționariatului majoritar în cadrul entității juridice și deținerea poziției de administrator al exploatare, **data** la care acesta a devenit acționar majoritar și a devenit administrator al respectivei forme de organizare, respectiv data înscrierii bunurilor aferente exploatare agricole în registrele APIA și ANSVSA).

Dacă data înregistrării în ONRC a tânărului fermier, diferă de data înregistrării exploatare la APIA pe numele solicitantului, termenul de 5 ani se va calcula începând cu cea mai recentă înregistrare dintre cele două.

Pentru toate situațiile mai sus menționate, tânărul fermier trebuie *sa se fi stabilit pentru prima dată ca șef al unei exploatare în exploatarea agricolă vizată de proiect și sa nu fi trecut mai mult de cinci ani de la instalare până la depunerea cererii de finanțare.*

b) Operațiuni sprijinite în cadrul PEI;

Atentie! Majorarea intensității sprijinului nerambursabil în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul PEI se va aplica doar în cazul solicitanților care depun pe sM 16.1a proiecte ce vizează și operațiuni similare sM 4.1.a, **și nu solicitanților măsurii 4.1a.**

c) Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R (UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare de 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă investiția este destinată exclusiv sistemului de cultură ecologică**

În cazul art 28 (Agromediu), intensitatea suplimentară se acordă doar beneficiarilor pachetelor 1 și 2 aferente măsurii 10 din PNDR 2014-2020 pentru contravaloarea utilajelor și a altor asemenea investiții utilizate în cazul livezilor tradiționale, astfel:

- pentru beneficiarii pachetului 1 - utilaje folosite pentru cosit, strans, balotat si transportat fanul, imprastiere si transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd, utilizate in cazul livezilor traditionale care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 si 2.1 – utilaje usoare folosite pentru balotat si transportat fanul, transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 si 2.2 - utilaje usoare (utilaje cu lama scurta, greutate redusa si viteza mica de deplasare) folosite pentru cosit, strans, balotat si transportat fanul, imprastiere si transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.

Investitia trebuie dimensionata corespunzator suprafetei ocupate cu livezi traditionale aflate sub angajament.

Atentie! In situatia de mai sus, fie ca sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii (investitii legate de operatiuni de agromediu si agricultura ecologica) sau este indeplinita doar una dintre conditii, majorarea intensitatii se va face doar cu 20 de puncte procentuale.

e)Zone care se confrunta cu constrangeri naturale si cu alte constrangeri specifice, mentionate la articolul 32, se majoreaza cu 20 de puncte procentuale pentru investitiile realizate integral in una sau mai multe localitati in dreptul carora exista mentiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, in Anexa 3 la Ghidul Solicitantului

2. FERME MARI > 250.000 SO

Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fara a depasi:

- **250.000 €** pentru investitiile care presupun achizitii simple;
- **750.000 €** in cazul investitiilor in activitatea de productie (utilaje, infiintare, reconversie);
- **1.050.000 €** pentru investitiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatarei agricole* (productie**, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, doar pentru activitatea de productie, cu **20** de puncte procentuale, pentru:

- Operatiuni sprijinite in cadrul PEI

Atentie! Majorarea intensitatii sprijinului nerambursabil in cazul operatiunilor sprijinite in cadrul PEI se va aplica doar in cazul solicitantilor care depun pe sM 16.1a proiecte ce vizeaza si operatiuni similare sM 4.1.a, **si nu solicitantilor masurii 4.1a**

3. FORME ASOCIATIVE

Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fara a depasi:

- **350.000 €** pentru investitiile care presupun achizitii simple;
- **600.000 €** pentru obtinere material de inmultire si material de plantare fructifer;

Atentie! In acest caz proiectul trebuie sa fie destinat exclusiv obtinerii de material de inmultire si/sau material de plantare fructifer.

- **750.000 €** in cazul investitiilor in activitatea de productie (utilaje, infiintare, reconversie);
- **1.050.000 €** pentru investitiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatarei agricole* (productie**, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, doar pentru activitatea de productie, cu **20** de puncte procentuale, insa rata sprijinului combinat nu poate depasi **90%**, pentru **Investitii colective** (investitii efectuate de grupuri de producatori si cooperative).

- Operatiuni sprijinite in cadrul PEI;

Atentie! Majorarea intensitatii sprijinului nerambursabil in cazul operatiunilor sprijinite in cadrul PEI se va aplica doar in cazul solicitantilor care depun pe sM 16.1a proiecte ce vizeaza si operatiuni similare sM 4.1.a, **si nu solicitantilor masurii 4.1a**

- Investitii legate de operatiunile prevazute la art. 28 (Agromediu) si art. 29 (Agricultura ecologica) din R (UE) nr. 1305/2013; In cazul agriculturii ecologice (art 29) obtinerea unei intensitati suplimentare de 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibila a proiectului este posibila **doar daca investitia este destinata exclusiv sistemului de cultura ecologic (in conversie sau certificata).**

In cazul art 28 (Agromediu), intensitatea suplimentara se acorda doar beneficiarilor pachetelor 1 si 2 aferente masurii 10 din PNDR 2014-2020 pentru contravaloarea utilajelor si a altor asemenea investitii utilizate in cazul livezilor traditionale, astfel:

- pentru beneficiarii pachetului 1 - utilaje folosite pentru cosit, strans, balotat si transportat fanul, imprastiere si transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd, utilizate in cazul livezilor traditionale care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 si 2.1 – utilaje usoare folosite pentru balotat si transportat fanul, transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 si 2.2 - utilaje usoare (utilaje cu lama scurta, greutate redusa si viteza mica de deplasare) folosite pentru cosit, strans, balotat si transportat fanul, imprastiere si transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.

Atentie! In situatia de mai sus, fie ca sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii (investitii legate de operatiuni de agromediu si agricultura ecologica) sau este indeplinita doar una dintre conditii, majorarea intensitatii se va face doar cu 20 puncte procentuale.

- ❖ Zone care se confrunta cu constrangeri naturale si cu alte constrangeri specifice, mentionate la articolul 32 din Reg. (UE) nr.1305/2013, se majoreaza cu 20 puncte procentuale pentru investitiile realizate integral in una sau mai multe localitati in dreptul carora exista mentiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, in Anexa 3 la Ghidul Solicitantului.

ATENTIE!

* suma se acorda doar in cazul in care solicitantul efectueaza in exploatarea proprie investitii pe tot lantul alimentar (productie**, procesare si comercializare).

Solicitantii care realizeaza partial lantul alimentar integrat (de exemplu doar investitii in productie – comercializare sau productie - procesare) vor beneficia de suma aferenta activitatii de productie si nu cea aferenta lantului integrat.

** termenul „productie” este asimilat productiei agricole primare, conform definitiei din subcapitolul 4.4 - Dictionar.

In cazul proiectelor care includ activitati de procesare la nivelul fermei, ratele sprijinului aplicabile actiunilor privind procesarea si comercializarea produselor enumerate in Anexa I la Tratatul de Functionare a Uniunii Europene (TFEU) vor respecta intensitatile ajutorului aplicabile specificate in Anexa II la Reg. 1305/2013 (specifice sM 4.2a).

Costurile eligibile per ha de plantatie pomicola se vor incadra in plafoanele costurilor standard furnizate si asumate de catre ICDP Maracineni. Totodata, intreaga valoare eligibila a proiectului va respecta plafoanele maxime si intensitatile sprijinului.

Contributia privata a beneficiarului poate fi reprezentata de contributia in natura sub forma lucrarilor efectuate in regie proprie, care vor fi evaluate, de asemenea, pe baza costurilor standard pentru lucrari furnizate de catre ICDP Maracineni.

Atentie! Valoarea contributiei in natura nu poate depasi valoarea contributiei private.

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard si a contributiei in natura doar pentru operatiunile detaliate in cererea de finantare aferenta prezentului ghid.

In cazul proiectelor care includ activitati de procesare si comercializare la nivelul fermei, ratele sprijinului aplicabile actiunilor privind procesarea si comercializarea produselor enumerate in Anexa I la Tratatul de Functionare a Uniunii Europene (TFEU) vor respecta intensitatile ajutorului aplicabile specificate in Anexa II la Reg. 1305/2013 (specifice sM 4.2a), respectiv 50% intensitatea contributiei publice in cazul solicitantilor care intra in categoria IMM si 40% in cazul intreprinderilor mari.

Atentie! Dimensiunea economica a exploatatiei agricole se calculeaza conform punctului Stabilirea categoriei de ferma din cadrul Cererii de Finantare.

Atentie! La cofinantarea publica acordata in procentele mentionate mai sus trebuie sa se adauge contributia privata a solicitantului (care poate include si contributia in natura).

Durata de implementare

Atentie! Durata de executie a contractului de finantare este de maxim 3 ani (36 de luni) pentru proiectele care prevad investitii cu constructii montaj si/sau adaptarea la standarde.

Durata de executie a contractului este de maxim **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investitii care prevad doar achizitii simple de bunuri/ utilaje, instalatii, echipamente si dotari noi stabilite prin fisa masurii/submasurii. **Duratele de executie** prevazute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR si **cu aplicarea penalitatilor specifice** beneficiarilor publici sau privati, prevazute in contractul de finantare, la valoarea ramasa, cu exceptia investitiilor care prevad adaptarea la standardele europene, caz in care aceasta prelungire nu poate depasi termenul de gratie legal impus pentru adaptarea la standarde.

Date de contact ale finantatorului

Informatii suplimentare despre prezentul program puteti obtine consultand **site-ul programului**: <http://www.afir.info>.

Date de contact

Radu George-Ciprian
Director Executiv
SC CREATIV CONSULT SRL
Tel: 0752 141 518
Mail: finantare@creativconsult.com.ro